

Budapest Környéki
Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
Közigazgatási Szakág

Érk.: 2019-07-26

Érk. módja: postán / gyűjtőládába /
személyesen / faxon / e-mailen

Példány: Melléklet: 33

Ügyszám: 27 106 / 2016

Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján
a Tisztelt Alkotmánybírósághoz

Hiv. előzményi sz.:

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság - 4.K.27.106/2016/25.

A felülvizsgálati határozatot hozó bíróság:
Kúria Kfv.V.35.321/2018/7. számú ítélete

Záradék: Az irat elektronikus iratról
készített papír alapú másolat.

Felek:

██████████ felperes
Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága alperes

Per tárgya:

adóügyben hozott közigazgatási határozat (hiv.szám: 2928617838) felülvizsgálata

Alkotmányjogi panasz

Indítványozó: ██████████ felperes

Tisztelt Alkotmánybíróság !

Alulírott felperes az ██████████
██████████ felperesnek Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli
Igazgatósága (1134 Budapest, Dózsa György út 128-132.) alperes ellen adóügyben hozott
közigazgatási határozat (hiv.szám: 2928617838) felülvizsgálata iránti perben a K/3.
sorszám alatt csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőnk ██████████
██████████ ügyvéd útján (a kúriai felülvizsgálati eljárás befejezése
után) az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Nyilatkozat személyes adatok közzétételéről

Alulírott az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57.
§ (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1009/2015 (II. 27.)
Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel az alábbi

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 0 1 4 3 1 - 0 / 2019
Érkezett:	2019 SZEPT 06.
Példány:	1
Melléklet:	14 db
Kezelőiroda:	clm

jognyilatkozatot

teszem:

Kijelentem, hogy jelen alkotmánybíróági ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványommal összefüggésben nevem nyilvánosságra hozatalához

hozzájárok / nem járulok hozzá

Kérelem

Kérem, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a 2011. évi CLI. tv. (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerint a velünk felperesekkel érintett eljárásokban eljáró bíróságok ítéletei, nevezetesen Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság - 4.K.27.106/2016/25. és av Kúria Kfv.V.35.321/2018/7. számú ítéletei Magyarország Alaptörvényébe - a XV. cikke (1) bekezdésébe (törvény előtti egyenlőség, diszkrimináció tilalma), valamint XXVIII. cikke (1) bekezdésébe (tisztes tárgyaláshoz való jogfegyveregyenlőség követelménye megsértése, önkényes mérlegelés tilalma, ésszerű időn belüli befejezéshez való jog) és (7) bekezdésébe (jogorvosláshoz való jog) és XIII. cikkének (1) bekezdésébe (tulajdonhoz való jog) ütközését és azokat semmisítse meg - olyan iránymutatással, hogy a Kúria az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítsa (rPp. 361. §-ának c.) pontja).

MELLÉKLETEK

Mellékletek:

K/1. szám alatti melléklet - Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság - 4.K.27.106/2016/25. számú

K/2: Kúria Kfv.V.35.321/2018/7. számú ítélete

K/3. szám alatti melléklet - Ügyvédi meghatalmazás

(A további iratokat az elsőfokú bíróság terjeszti az Alkotmánybíróság elé, a csatolt ítéleteket részben a felperesi érintettség alátámasztására mellékeljük)

JOGORVOSLATI LEHETŐSÉGEK KIMERÍTÉSE, HATÁRIDŐ BETARTÁSA

Jogorvoslati lehetőségeinket már kimerítettem. A Kúria döntését jelen kérelmemhez csatoltam K/1. sorszám alatt, azt 2019. május 27-én vette jogi képviselőm kézhez, 2019. július 26-án benyújtottuk jelen az alkotmányjogi panaszt az elsőfokú bírósághoz.

ÉRINTETTSÉG

A támadott határozatok eljárásaiban felperes voltam.

TÉNYÁLLÁS

Az elsőfokú adóhatóság, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Pest Megyei Adóigazgatósága a 2010. évre általános forgalmi adó bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést folytatott le a felperesnél, amelynek eredményeként a 2015. február 5-én kelt 3873414350 számú határozattal becslés útján a felperes terhére 5.118.000 forint - adóhiánynak minősülő

- adókülönbözetet, valamint jogkövetkezményként 3.838.000 forint adóbírságot és 1.763.000 forint késedelmi pótlékot állapított meg, e mellett nyilvántartások hiányos vezetése miatt 50.000 forint mulasztási bírságot szabott ki, egyidejűleg kötelezte a felperest az adóhiány, az adóbírság, a késedelmi pótlék és a mulasztási bírság megfizetésére.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperesi jogelőd (az alperessel együtt a továbbiakban: alperes) a 2015. július 16-án kelt 2928617838 számú határozattal az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

Az alperes megállapítása szerint a [REDACTED] a felperes megrendelésére legyártott, az [REDACTED] Kft. által kiállított „Raktári Kiadási Bizonylatokon” szereplő olyan bútorokat értékesített a felperes részére, amelyek értékesítéséről az [REDACTED] Kft. számlát nem állított ki, a felperes vevői részére e bútorokat továbbértékesítette, azonban a felperes könyvelésében e beszerzéseket és értékesítéseket nem szerepeltette, ezekkel összefüggésben ÁFA bevallási és fizetési kötelezettségének nem tett eleget. Minthogy a felperes bevételeit nem teljeskörűen mutatta ki nyilvántartásaiban, nem a ténylegesen befolyt árbevételek alapján vallotta be bevételeit, iratai nem alkalmasak a valós adó alapjának megállapítására, ezért az ÁFA adóalapját becsléssel kellett megállapítani és figyelemmel a becsült további bevételekre az elsőfokú adóhatóság megfelelően állapította meg az ebből következő ÁFA fizetési kötelezettségek összegét. Az alperes nem fogadta el azt a felperesi előadást, hogy nyilvántartásaiban nem szereplő bútorokat bizományosi értékesítésre vette át vagy azok utóbb visszaszállított bemutató darabok voltak.

Az alperes döntését - a határozatokban részletesen ismertetett anyagi jogi előírások mellett - az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban Art.) 108.§ (1) - (2) bek.-ébe, s 108. § (3) bekezdés c) pontjára alapította, az adóbírság kiszabása az Art. 170.§ (1) és 171.§ (2) bekezdésén, a mulasztási bírság az Art. 172.§ (1) bekezdés e) pontján és (21) bekezdésén, a késedelmi pótlék felszámítása, illetve megállapítása pedig az Art. 165.§-án alapult.

AZ ELSŐFOKÚ ELJÁRÁS

A felperes keresetében az alperes határozatának hatályon kívül helyezését kérte. Állította, hogy az adóhatósági határozatok sértik a határozatokban felsorolt jogszabályi rendelkezéseket, az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (Áfatv.) 55.§ (1) bekezdését, 56.§-át, 159.§ (1) bekezdését, 163.§ (1)-(3) bekezdését, 166.§ (1) bekezdését, 179.§ (1)-(2) bekezdését, az Art. 44.§. (1)-(2) bekezdését, 95.§ (1) bekezdését, 97.§ (4)-(5) bekezdését, 108.§ (1)-(2) bekezdését és (3) bekezdés c) pontját, 138.§ (1) bekezdését, 165.§ (1)-(3) bekezdését 170.§ (1)-(2) bekezdését, 172.§ (1) bekezdés e) pontját és (21) bekezdését, valamint 178.§ 3. pontját, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 15. § (2)-(3) bekezdéseit, 165.§ (1) és (3) bekezdését, valamint 166.§ (2) bekezdését, továbbá a Ptk. 205.§ (1) bekezdését, 216.§ (1) bekezdését, 379.§ (1) bekezdését, 507.§-át, 509.§ (1) bekezdését, 510.§ (1)-(2) bekezdéseit és 511. § (1)-(3) bekezdését, mert e „rendelkezések helytelen értelmezése és alkalmazása révén jutott a határozat indokolási részében taglalt következtetésekre az alperes”, „e jogalkalmazások ellentétesek a jogalkotói szándékkal”. Előadta, hogy az adóhatóság nem tárta fel és nem tisztázta teljes mértékben a tényállást, a becslés alkalmazásának feltétele, a becslés jogalapja nem áll fenn, a határozat iratellenes megállapításokat tartalmaz, kellő és megfelelő adatokat, dokumentumokat szolgáltatott. Állította, hogy nem értékesített olyan

bútort, amit bevallásaiban nem szerepeltetett, az adóhatóság által megállapított számla nélküli beszerzéssel és értékesítéssel érintett bútorok értékesítésére nem került sor, hanem részben megbízási konstrukció alapján történő értékesítések, részben az ■■■ Kft.-nek visszaszállított bemutató bútorok voltak. Az értékesítés hiányát igazolja, hogy az ■■■ Kft. vezetőjével szemben a nyomozó hatóság megszüntette az eljárást, az ■■■ Kft. felszámolási eljárásában az adóhatóság hitelezői igényt nem jelentett be, az ■■■ Kft. más vevője kapcsán indult ellenőrzés során az adóhatóság megállapítást nem tett és a 2011. év vonatkozásában az adóhatóság nála sem tett megállapítást.

A felperes az elsőfokú bíróság szerint tévesen a keresetindítási határidő lejártát követően, egyébként az 5-ös sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben, az első tárgyalási határnapon hivatkozott az ellenőrzési jegyzőkönyv kézbesítésével, az eljárási határidők jogellenes túllépésével, kiegészítő ellenőrzés lefolytatásának hiányával, a becslés közlésének időpontjával és a becslés módszerével kapcsolatos sérelmeire.

Az alperes ellenkérelmében határozatát fenntartva a kereset elutasítását kérte.

A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság - 4.K.27.106/2016/25. számú jogerős ítéletével a keresetet elutasította. A bíróság kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 60.000. forint perköltséget, továbbá fizessen meg az állami adóhatóság külön felhívására - az abban megjelölt módon és időben - 307.100. forint feljegyzett kereseti illetéket.

Az indokolásában kifejtettek szerint a Pp. 339/A. §-a szerint a bíróság a közigazgatási határozatot - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a meghozatalakor hatályban volt jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül. Az Art. 97.§ (4) bekezdése alapján az ellenőrzés során a tényállást az adóhatóság köteles tisztázni és bizonyítani, kivéve, ha törvény a bizonyítást az adózó kötelezettségévé teszi. Az Art 97. § (5) bekezdése szerint bizonyítási eszközök és bizonyítékok különösen: az irat, a szakértői vélemény, az adózó, képviselője, alkalmazottja, illetőleg más adózó nyilatkozata, a tanúvallomás, a helyszíni szemle, a próbavásárlás, a próbagyártás, a helyszíni leltározás, más adózók adatai, az elrendelt kapcsolódó vizsgálatok megállapításai, az adatszolgáltatás tartalma, más hatóság nyilvántartásából származó adat. Az Art. 97.§ (6) bekezdésének második mondata rögzíti, a nem bizonyított tény, körülmény - a becslési eljárás kivételével - az adózó terhére nem értékelhető.

Az Art. 108.§ (1) bekezdése szerint a becslés olyan bizonyítási módszer, amely a törvényeknek megfelelő, a valós adó, illetve költségvetési támogatás alapját valószínűsíti. Az Art. 108.§ (2) bekezdése rögzíti, az adóhatóságnak azt kell bizonyítania, hogy a becslés alkalmazásának feltételei fennállnak, valamint hogy a becslés alapjául szolgáló adatok, tények, körülmények, valamint a becslés során alkalmazott módszerek az adó alapját valószínűsítik. Az Art. 108. § (3) bekezdésének c) pontja szerint becslés alkalmazható, ha az adóhatóság rendelkezésére álló, azok száma vagy tartalma miatt jelentősnek tekinthető adat, tény, körülmény alapján alaposan feltételezhető, hogy az adózó iratai nem alkalmasak a valós adó, illetve költségvetési támogatás alapjának megállapítására.

Az adóhatóságnak becslés alkalmazása esetén az Art. 108.§ (1) bekezdéséből fakadóan csak valószínűsítienie kell a tényállást. Becslés alkalmazásakor az Art. 97.§ (6) bekezdésének második mondatából következően a nem bizonyított, vagy nem is bizonyítható, csupán csak valószínűsíthető tények és körülmények is szólhatnak az adózó terhére. A valószínűsítés azt jelenti, hogy ellenkező bizonyításig a becslés alapján

kidolgozott adóalapot úgy kell tekinteni, mintha az ténylegesen a becsült összegben merült volna fel. A becsléssel történő adóalap megállapítást a valósághoz közeli megállapítás a cél, ehhez a rendelkezésre álló hiteles tényadatokból kell kiindulni, következtetéseket levonni és a releváns körülményeket együttesen értékelni.

Az adóhatóság az ■■■ Kft.-nél lefolytatott ellenőrzés eredményeként meghozott határozatában megállapította, hogy az ■■■ Kft. a 2010. évben saját boltjaiban vevői részére és nagykereskedelmi tevékenysége során bútorkereskedelemmel foglalkozó partnerei részére értékesített bútorokat számla kiállítása nélkül, amely értékesítésekhez csak „Raktári Kiadási Bizonylat” elnevezésű iratot állított ki. Az adóhatóság a felperesnél folytatott vizsgálat során feltárta, hogy a felperes bútorkereskedelmi tevékenysége körében az ■■■ Kft.-nél fellelt „Raktári Kiadási Bizonylatokon” szereplő bútorokat 2 esetben igazoltan továbbértékesítette anélkül, hogy ezek a tételek könyvelésében szerepeltek volna. Az ■■■ Kft. által kiállított „Raktári Kiadási Bizonylatokon” - függetlenül attól, hogy az abban szereplő bútorok értékesítéséhez számla kiállítása is kapcsolódott vagy sem - több esetben szerepelt a „fizetve” megjelölés. Az ■■■ Kft.-nél fellelt - felperest érintő - „Raktári Kiadási Bizonylatokhoz” a szintén az ■■■ Kft.-nél fellelt, a bútorok egyedi jellemzőit (szín, kárpit, anyag, ágyneműtartó elhelyezése stb.) tartalmazó felperesi megrendelések kapcsolódtak. A felperes egyedi megrendeléseinek szereplő és a felperes által a „Raktári Kiadási Bizonylatokon” igazoltan átvett áruk a felperes könyveiben és nyilvántartásaiban nem szerepeltek, leltárában sem voltak megtalálhatók.

Míndezeket egybevetve a bíróság megítélése szerint az alperes a felsorolt bizonyítékok okszerű értékelésével jutott arra a következtetésre, hogy a felperes az általa megrendelt és az ■■■ Kft.-nél fellelt felperesi megrendeléshez kapcsolódó felperes nevére kiállított „Raktári Kiadási Bizonylatokon” átvett számla nélküli tételeket beszerezte és értékesítette. Minthogy a felperes könyvelési iratanyaga ezeket a tételeket nem tartalmazta, iratai nem lehettek alkalmasak a valós adó alapjának megállapítására sem, ennél fogva a becslés alkalmazásának az Art. 108. § (3) bekezdésének c) pontja szerinti feltétele fennállt.

A felperes megbízási konstrukcióra és bemutató bútorok visszaszállítására hivatkozása súlytalan, e hivatkozásoknak a felperes könyvelési iratanyagában nincs nyoma. Az ellenőrzési jegyzőkönyv megállapításainak ismeretében utóbb csatolt „visszavételező bizonylatok” a gazdasági eseményeket hitelesen igazoló okiratnak nem tekinthetők, mert egyrészt a felperes vevőinek egyedi igényei szerint a felperes megrendelése alapján az ■■■ Kft. által legyártott, a felperes által „Raktári Kiadási Bizonylatokon” átvett és több esetben kifizetett bútorok „bemutató” bútorok nem minősíthetők, másrészt nincs gazdasági okszerűsége „bemutató” bútorok havi rendszerességgel történő cserélgetésének, majd a „visszavételező bizonylatok” kiállítását követő nyom nélküli eltűnésének, harmadrészt a „visszavételező bizonylatokkal” összefüggésben nincs dokumentált nyoma a felperes által korábban megfizetett ellenérték elszámolásának, a pénzmozgásnak és visszaszállításnak sem. Önmagában az a körülmény, hogy a nyomozó hatóság a nyomozást megszüntető határozat szerint „különös tekintettel a beszerzett tanúvallomásokra” kétséget kizáróan nem látta bizonyítottanak az ■■■ Kft. számla nélküli értékesítéseit, a felperes álláspontjával szemben az értékesítés hiányát nem igazolja. Az ■■■ Kft. által a felperes részére a 2010. évben történt perbeli megállapítás szerinti értékesítés megdöntésére közvetlen összefüggés hiányában nem alkalmas az sem, hogy az ■■■ Kft. felszámolási eljárásában az adóhatóság hitelezői igényt nem jelentett be, az ■■■ Kft. más vevője kapcsán indult ellenőrzés során az adóhatóság megállapítást nem tett és a 2011. év vonatkozásában az adóhatóság felperesnél nem tett megállapítást, holott felperes által folytatott gazdasági tevékenység semmiben sem

tért el a 2010. évitől. Tény az is, hogy ezen ellenőrzést szintén az érintett első fokú hatóság folytatta le, ugyanazon ellenőrzési irányelvek és jellegét tekintve egyező tartalmú és formátumú okiratok birtokában. Mindazonáltal ekkor már nem látott okot a becslési eljárás lefolytatására, azaz ugyanazon tényállás mellett más tartalmú megállapítás született, mely felperes tekintetében semmilyen jogsértést nem tárt fel, még csak mulasztási bírság kiszabására sem látott semmilyen indokot.

Ezen ellentmondásra csak még jobban rávilágít az a szintén tény kategóriába tartozó esemény, miszerint másik megyei igazgatóság (Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye) lefolytatott egy ugyanilyen tárgyú ellenőrzést a ■■■ Kft. egy másik üzleti partnerénél, ahol a folytatott gazdasági tevékenység, az alkalmazott okiratok, elszámolások, beszerzés-értékesítés teljes mértékben megegyezett a felperesi társaság által folytatott, de az adóhatóság által kifogásolt magatartási formával, gazdasági tevékenységgel. Az sem megkérdőjelezhető, hogy felperes az irányadó számviteli alapelvek és az Sztv. előírásai szerint végezte könyvelését, melynek kifogásolására valójában nem adott értelmezhető magyarázatot az alperesi hatóság.

A bíróság megítélése szerint az adóhatóság - a keresettel vitatott és érdemben vizsgálható körben - a tényállást teljes körűen feltárta, és az ügyben alkalmazandó jogszabályok részletes ismertetése, a bizonyítékok megfelelő értékelése alapján megfelelő döntést hozott, ennél fogva a felperes által e körben felsorolt jogszabályi előírásokat nem sértette. A felperes keresetlevelében a bíróság által előzőekben részletezettekén túl konkrét, érdemben vizsgálható előadást, tényállítást nem terjesztett elő. Konkrét okok, tények vagy körülmények megjelölése vagy közlése nélkül pusztán az adóhatósági határozatokban szereplő jogszabályi előírások megsértésének állítása az alperesi határozat jogellenességének megállapítására nem alkalmas, a bíróságnak nem feladata ezek hivatalból történő felülvizsgálata.

A bíróság, mint szükségtelent mellőzte a felperes tanúk kihallgatására, az ■■■ Kft. ellenőrzése során tett nyilatkozatok és az ■■■ Kft. tevékenységével érintett más kereskedők ellenőrzési iratanyagának beszerzésére vonatkozó indítványát, mert ezekkel a felperes és az ■■■ Kft. közötti, felperesi állítás szerinti „bizományosi konstrukcióra” és „bemutató bútorok visszaszállítására” vonatkozó számviteli bizonylatok nem pótolhatók.

A felperes keresetindítási határidő lejártát követően előterjesztett - az ellenőrzési jegyzőkönyv kézbesítésével, az eljárási határidők jogellenes túllépésével, a kiegészítő ellenőrzés lefolytatásának hiányával, a becslés közlésének időpontjával és a becslés módszerével kapcsolatos - sérelmeire a bíróság a következőket állapította meg.

A pert keresetlevéllel kell megindítani, a keresetlevélben fel kell tüntetni többek között az érvényesíteni kívánt jogot, az annak alapjául szolgáló tényeknek és azok bizonyítékainak előadásával, a bíróság döntésére irányuló határozott kérelmet (kereseti kérelem) [Pp. 121. § (1) bek. c), e) pont]. A közigazgatási perben a kereseti kérelem nem általában vonatkozik a közigazgatási határozat felülvizsgálatára, hanem a felperes meghatározott irányú felülvizsgálatot kér. A felperes a keresetét legkésőbb az első tárgyaláson változtathatja meg, a keresetet azonban a közigazgatási határozatnak a keresetlevéllel nem támadott önálló - a határozat egyéb rendelkezéseitől egyértelműen elkülöníthető - rendelkezésére csak perindításra nyitva álló határidőn belül lehet kiterjeszteni (Pp. 335/A. § (1) bekezdés). A Legfelsőbb Bíróság, illetve a Kúria már több ítéletében állást foglalt arról, hogy a késve előterjesztett újabb, más irányú kereseti kérelem felől a bíróság érdemben nem dönthet (KfV.I.35.451/2009/3., Kfv.I.35.113/2012/6.). A bíróságnak mindig figyelemmel kell

lennie arra, hogy a fél közigazgatási határozat felülvizsgálatát milyen okból, milyen tartalommal kéri (KGD 1994.265.), a felperes a keresetindítással meghatározott 30 napos határidőn túl keresetének megváltoztatásával, kiterjesztésével új jogszabálysértésre már nem hivatkozhat.(KGD 1998.315.). A perbeli esetben a felperes keresetleveleiben nem sérelmezte az ellenőrzési jegyzőkönyv kézbesítését, az eljárási határidők jogellenes túllépését, a kiegészítő ellenőrzés lefolytatásának hiányát, a becslés közlésének időpontját és a becslés módszerét, ezért a bíróság az ítélkezési gyakorlat szerint a felperes által a perindítási határidőn túl e körben előadottakat - elkésztettsége miatt - a Pp. 335/A. § (1) bekezdésére tekintettel már figyelembe nem vehette és nem bírálhatta el.

Mindezekre figyelemmel a bíróság jogerős ítéletében megállapította, hogy az alperes határozata felperes kereseti kérelmének bíróság által érdemben felülvizsgálható korlátai között nem jogszabálysértő, ezért bíróság a felperes keresetét az rPp. 339.§ (1) bekezdése alapján elutasította.

A FELÜLVIZSGÁLATI ELJÁRÁS

Kfv.V.35.321/2018/7. számú ítéletével a Kúria mint felülvizsgálati bíróság a jogerős elsőfokú ítéletet hatályában fenntartotta, a felperesek felülvizsgálati kérelmét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 30.000. forint felülvizsgálati eljárási költséget. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 511.800. forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az indokolásában kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság, mint szükségtelent mellőzte a felperes részéről előterjesztett tanúkihallgatásra, illetve a Kft. ellenőrzése során tett nyilatkozatok és a Kft. tevékenységével érintett más kereskedők ellenőrzési iratanyagának beszerzésére vonatkozó felperesi indítványt, ugyanis a számviteli bizonylatok, tanúvallomásokkal és más adózók ellenőrzése során keletkezett nyilatkozatokkal nem pótolhatók. Az elsőfokú bíróság felperesnek a perindításra nyitva álló határidőn túl előterjesztett eljárási kifogásait a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 335/A.§ (1) bekezdése alapján határidőn túl előterjesztett keresetnek minősítette. A felperes felülvizsgálati kérelmében az ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő ítélet meghozatalát, illetve az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság „helytelenül értelmezte a peres eljárásban alkalmazott jogszabályokat, ezáltal téves következtetésre jutott, továbbá az eljárási jogszabályokat is megsértette, így ítélete jogsértő”. A felperes kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 335/A.§-ában, a Legfelsőbb Bíróság 2/2011.(V.9.) KK-véleményében foglaltakat az ügy érdemére kihatóan sértette meg akkor, amikor az első tárgyaláson közölt kereset pontosításában foglaltakat nem bírálta el, ezzel a Pp. 213.§ (1) bekezdésével ellentétben nem minden kereseti kérelemről döntött. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem észlelte, az alperes jogsértő módon alkalmazott becslési eljárást, a bizonyítékokat tévesen értékelte, amely okán meghozott döntése jogsértő. Kifogásolta továbbá a perben előterjesztett bizonyítási indítványainak az elutasítását is.

Az alperes érdemi ellenkérelmében az ítélet hatályában fenntartását kérte.

Törvényes, a Pp. előírásainak megfelelő joggyakorlás esetén ugyanis a jogalkotó által meghatározott határidőn belül előterjesztett, illetve megváltoztatott keresetet bírálja el az

elsőfokú bíróság, a Kúria pedig, mivel a jogerős ítélet jogszerűségét vizsgálja felül, olyan jogkérdést, amelyre vonatkozó kereset nem a törvényes határidőben előterjesztett, felülvizsgálati szakban jogszerűen nem értékelhet. Az eljárási jogszabályoknak megfelelően kezdeményezett jogvitában dönthet a bíróság rendes és rendkívüli jogorvoslatban egyaránt (Pp. 1.§). A közigazgatási perekben a Pp. 324.§ (1) bekezdése alapján a Pp. általános szabályait: az I-XIV. fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni a XX. fejezetben foglalt eltérésekkel. Így a Pp. 121.§ (1) bekezdése szerint e pertípusban is a pert keresetlevéllel kell megindítani, abban fel kell tüntetni többek között: az érvényesíteni kívánt jogot, az annak alapjául szolgáló tényeknek és azok bizonyítékainak előadásával, a bíróság döntésére irányuló határozott kérelmet (kereseti kérelem), ugyanakkor a Pp. 330.§ (2) bekezdése alapján a keresetlevelet meghatározott határidő alatt: a felülvizsgálni kért határozat közzétételétől számított harminc napon belül kell benyújtani vagy ajánlott küldeményként postára adni. A keresetváltoztatásra is speciális szabályok irányadók, a Pp. 335/A.§ (1) bekezdése szerint felperes a keresetét legkésőbb az első tárgyaláson változtathatja meg. A keresetet azonban a közigazgatási határozatnak a keresetlevéllel nem támadott önálló - a határozat egyéb rendelkezéseitől egyértelműen elkülöníthető - rendelkezésére csak perindításra nyitva álló határidőn belül lehet kiterjeszteni. **A Legfelsőbb Bíróság a 2/2011.(V.9.) KK véleményében kifejezetten közigazgatási perben a kereseti kérelemhez kötöttséget és a keresetváltoztatást értelmezte, kifejtve, hogy „a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni. A felperes által megjelölt jogszabálysértés szabja meg a bíróság számára azokat a korlátokat, amelyek között a bíróság a közigazgatási határozatot felülvizsgálhatja. (...) A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata nem teljes körű, annak irányát a felperes által hivatkozott jogszabálysértés jelöli ki. (...) A közigazgatási perben a kereseti kérelem nem általában vonatkozik a közigazgatási határozat felülvizsgálatára, hanem a felperes meghatározott irányú felülvizsgálatot kér. Nem lehet tehát a kereset korlátait a határozat megváltoztatásának vagy hatályon kívül helyezésének kérelmezésére szűkíteni. (...) A keresetváltoztatás vonatkozásában a Pp. 335/A.§ (1) bekezdése szerint a keresetet az első tárgyaláson lehet megváltoztatni. A felperes tehát a meghatározott irányú kereseti kérelmén belül más jogszabálysértésre is hivatkozhat. Az alperesi határozatnak a keresetben nem támadott - elkülöníthető - részére már nem lehet a keresetet kiterjeszteni, ha a Pp. 330.§-ának (2) bekezdésében és a Ket. 109.§-ának (1) bekezdésében meghatározott 30 napos perindítási határidő már eltelt.” A felperes a jogalkotó által meghatározott 30 napos perindítási határidőn belül az ellenőrzési jegyzőkönyv kézbesítése, az eljárási határidők túllépése, a kiegészítő ellenőrzés hibája, a becslés közzétételének időpontja és módszere tárgykörökben keresetet nem terjesztett elő, csak a per első tárgyalásán, amely eljárásával a kereset előterjesztése határidejének Pp.-ben előírt kötelező rendelkezéseit (330.§ (2) bekezdés) már nem teljesítette. Az elsőfokú bíróság a Pp. 335/A.§-át a jogalkotó akaratával egyező jogértelmezéssel alkalmazta akkor, amikor felperesnek a per első tárgyalásán előterjesztett eljárási jogi tárgyú keresetét a perindításra nyitva álló határidőn túl, elkésetten előterjesztettnek minősítette, amelyek alapján a hatóság határozatának bíróság általi felülvizsgálata jogszabályi lehetőség hiányában kizárt. A jogszerű elsőfokú bírósági jogalkalmazás alapján a Kúria megállapította, hogy a felperes törvényes határidőben előterjesztett keresetét az elsőfokú bíróság teljes körűen elbírálta. A bútor beszerzés és értékesítés körében -**

felülvizsgálati kérelem 2. pont - a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság vizsgálta a hatóság bizonyítási eljárását, a beszerzett bizonyítékok értékelését, a perben lefolytatott bizonyítási eljárás alapján, a bizonyítékoknak a Pp. 206.§ (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő értékelésével, és a Pp. 221.§ (1) bekezdése szerinti jogi indokolású, helytálló döntéssel azt állapította meg, hogy felperes az adóhatóság eljárásában az Art.-nek az ügy érdemi elbírálására kiható megsértését, azaz eljárási jogszabálysértést nem bizonyított, az alperes az Áfa tv. megjelölt törvényhelyeit helyesen alkalmazta, amely miatt a határozatok hatályon kívül helyezéséről nem rendelkezhetett.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság azt is a Kúria szerint, hogy az adóhatóság bizonyította (Art. 97.§ (4)-(6) bekezdések), hogy felperes az általa végzett gazdasági tevékenységet könyvelésében nem szerepeltette (Sztv. 15.§ (2) bekezdés, 165.§ (1) bekezdés), adózás alá nem vonta, amely miatt jogszerű volt a valós adó alapjának becsléssel való meghatározása (Art. 108.§ (3) bekezdés). A Kúria arról a jogkérdésről határozott, hogy a bizonyítás, a bizonyítékok értékelése körében jogszerű volt-e a jogerős ítélet. Jogszabálysértést a megállapított tényállás iratellenessége, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése megalapozhat, ilyen jogsértést azonban a felülvizsgálati kérelem alapján a Kúria nem értékelt. Közigazgatási perben is a (Pp. 324.§-ának (1) bekezdése szerint alkalmazandó) Pp. 164.§-ának (1) bekezdése alapján a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el. A Pp. 166.§-ának (1) bekezdése szerint bizonyítási eszközök különösen a tanúvallomások, a szakértői vélemények, a szemlék, az okiratok és egyéb tárgyi bizonyítékok. A bíróság a bizonyítási indítványhoz nincs kötve, mellőzi a bizonyítás elrendelését, vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását (kiegészítését, megismétlését), ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. A bíróság a polgári perben alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve, szabadon felhasználhatja a felek előadásait, valamint felhasználhat minden egyéb bizonyítékot, amely a tényállás felderítésére alkalmas (Pp. 3.§ (4)-(5) bekezdés). Az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Pp. bizonyításra vonatkozó, idézett szabályait azzal, hogy a tanúk meghallgatása iránti bizonyítási indítványt elutasította, helyes indokolása szerint ugyanis a könyvelés hiányosságait tanúvallomásokkal pótolni nem lehetséges. A felperes felülvizsgálati kérelme 2. részében általánosságokra hivatkozott konkrét adatok, tények megjelölése, megnevezése nélkül, pl.: „a keletkezett iratok közül nem mindegyik került az ellenőrzési jegyzőkönyvbe (...) Bizonyossággal állítható, hogy más lett volna a végeredménye az ellenőrzésnek, amennyiben minden iratot, nyilatkozatot azok valódi tartalmát tekintve értékelt volna az alperes (...) Kérdés, hogy azon nyilatkozatok, okiratok, megrendelések, számlák, nyugták, melyek felperes álláspontját támasztják alá súlyozottan, miért nem kerültek értékelésre.” A Kúria a felülvizsgálati kérelem tartalmi hiányosságait a fél helyett - jogszabályi lehetőség hiányában - nem pótolhatja. A Kúria összességében a közigazgatási határozatok, a kereset, a jogerős ítélet illetve a felülvizsgálati kérelem összevetése alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a felperes keresetét teljes körűen elbírálta (Pp. 213.§ (1) bekezdés), rendelkezését részletesen megindokolta, a bizonyítékok helyes értékelésével (Pp. 206.§ (1) bekezdés), megfelelő jogértelmezéssel és jogalkalmazással meghozott döntése jogszerű. Mindezek folytán a Kúria a jogerős ítéletet, amely a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályhelyeket nem sértette meg, a Pp.

275.§-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

BÍRÓI DÖNTÉST ÉRDEMBEN BEFOLYÁSOLÓ JELLEG:

Az önkényes mérlegelés tilalma megszegése *fogalmilag, minden esetben tehát* a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, hiszen maga az önkényes mérlegelés vezet önkényes döntésekhez, ezért csak annyit kell hozzátennünk ehhez, hogy az érdemi döntést magát befolyásolták maguk az ügy érdemében elkövetett önkényes mérlegelés-sorozat.

A fegyveregyenlőség betartása értelemszerűen a felperesi bizonyítást, így a kedvező ítéletek elérését segítette volna, ha ugyanis az elkésettnek nem tekintendő keresetváltogatást nem rögzítették volna a bíróságok kifogásolt ítéleteikben, akkor az egyéb bizonyítékok okszerű mérlegelésével az ekként már megengedésre ítélt bizonyítás, sőt az addig rendelkezésre álló és a csatolás hiányában nem vitatható vagy eredményesen nem cáfolható peradatok alapján az ítéletek az rPp. 206. § alapján az alperesi érdemi iratcsatolás hiánya folytán felperesnek kedvező ítéletet hoztak volna.

A kijelölést igazoló irat nem-csatolása bírói felhívás ellenére és e felhívás nem-teljesítésének az rPp. 206. §-a szerinti alperes terhére értékelés hiánya a PM Adóhivatal hatáskörét megkérdőjelezte volna a támadott adóügyi határozat meghozatalára, így értelemszerűen a felperesi érdemi pervesztesség elkerülésére vezetett volna.

A [REDACTED] Kft-vel összefüggő jegyzőkönyvi és annak kiegészítő észrevételeire vonatkozó iratok, nem-csatolása bírói felhívás ellenére és e felhívás nem-teljesítésének az rPp. 206. §-a szerinti alperes terhére értékelés hiánya értelemszerűen a felperesi pernyertességhez kellett volna vezetnie az előbbi bekezdésben írt okból.

Az önkényes mérlegelés tilalmán és az érdemi indokoláshoz való jog mint a bírósághoz fordulás joga részelemén túlmenően a hátrányos megkülönböztetés tilalma is sérült, mert az ítéletekben írt indokolásokban semmilyen súlyt nem kapott az a felhozott körülmény, hogy a más illetékességi területen elvégzett adóellenőrzés teljes egészében más eredménnyel zárult, azzal, hogy az adóalany, mint a [REDACTED] Kft. szerződéses partnere más gyakorlatot követett volna és ennek következtében másként kellene megítélni az adott jogviszonyt. A diszkrimináció hiányában az azonos bánásmód a jogszerű adózói felperesi magatartás rögzítéséhez vezetett volna legkésőbb a felülvizsgálati eljárásban.

Annak bírósági figyelmen kívül hagyása, hogy a készlet elnevezése és a számlatétel megnevezése nem feltétlenül esik egybe (pl.: fantázianév márkájú székek a készletben és „5 db szék” a számlán) mint hétköznapi tapasztalat által is belátható következtetés sem kapott jelentőséget az eljáró bíróságok (s korábban az adóhatóság) támadott határozataiban. Ez elmaradt bizonyításhoz vezetett, így felperesi pervesztességhez, az ítéletet befolyásoló jelleg megállapításához persze az is elegendő, hogy az esélyt nem kapta meg a felperes a bizonyításra. (...„az elsőfokú bíróság, mint sürgősen mellőzte a felperes részéről előterjesztett tanúkihallgatásra, illetve a Kft. ellenőrzése során tett nyilatkozatok és a Kft. tevékenységével érintett más kereskedők ellenőrzési iratanyagának beszerzésére vonatkozó felperesi indítványt, ugyanis a számviteli bizonylatok, tanúvallomásokkal és más adózók ellenőrzése során keletkezett nyilatkozatokkal nem pótolhatók.”). Ugyanakkor az elsőfokon eljáró bíróság elfogadta minden különösebb vizsgálat nélkül azt az ellenőrzési módszert, miszerint az adóhatóság képviseletében eljáró revizor telefonon hívta fel az általa kiválasztott "tanút" és távbeszélő útján nyilatkoztatta releváns tényekről úgy, hogy a

magánszemély tanú beazonosítását nem végezte el, valamint magáról a telefonbeszélgetésről semmilyen okirat nem lelhető fel, miközben ezen "érdemi nyilatkozat" szintén szerves részét képezte az állítólagos becslési eljárás indokoltságának és ezen nyilatkozat releváns volt az értékesítés volumenének és értékének meghatározása során.

A nyilvántartások, készletek tekintetében a felperes jogkövető magatartása nem vitatható, hiszen az Sztv. 69. § rendelkezéseinek értelmében megfelelően járt el, különös tekintettel a (4) és (6) bek.-re. és a 2011. évre vonatkozó adóellenőrzés ezen nyilvántartási rendszert nem kifogásolta, pedig a jelen perben vizsgált adóhatósági támadott határozat szerinti vizsgálat ugyanezen működési szisztémát látta és ellenőrizte. A két adóév nyilvántartási rendszere, a jogszabályi háttér semmiben sem különbözött egymástól, ráadásul a 2011. évi nyitás teljes egészében a 2010. évi zárás tételeinek felel meg, így ezen következtetés elfogadása az önkényes elutasítás helyett felperesi pernyertességhez vezetett volna.

A [REDACTED] által lefolytatott büntetőeljárás a költségvetési csalás törvényi tényállásáról szólt. Ezen elkövetési magatartás az adójogszabályok megsértését érti az elkövetési magatartások alatt, tehát az a bírósági és kúriai egyébként meg nem indokolt megállapítás, hogy a büntető törvények értelmében való mentesülés ne állna szoros kapcsolatban az adójogi szabályok szerinti jogkövető magatartással nyilvánvalóan téves, önkényes bírósági értékelés, hiszen maga az alperes tette a büntető feljelentést arra hivatkozással, hogy adójogi szabályozást sértett a [REDACTED] Kft. (is). Ezen önkényes megállapítás is eleme volt a felperesi pervesztességnek.

ALAPTÖRVÉNY-ELLENESSÉG MIBENLÉTE TÉTELESEN:

Az önkényes mérlegelés tilalmát (és a vonatkozó Alaptörvény-ellenességénél a továbbiakban konkrétan megjelölt alkotmányos követelményt, esetleg a tisztességes eljáráshoz való jog más részlemét) az alábbi bírósági következtetések sértik, annyiban összefoglaló jelleggel, de lehetőség szerint tételesen, hogy önkényes döntéseknél az ok-okozati lánc minden eleme önkényes, ha nem is önmagában:

Az eljáró bíróságok szerint a felperes a jogalkotó által meghatározott 30 napos perindítási határidőn belül az ellenőrzési jegyzőkönyv kézbesítése, az eljárási határidők túllépése, a kiegészítő ellenőrzés hibája, a becslés közlésének időpontja és módszere tárgykörökben keresetet nem terjesztett elő. Ez a következtetés azonban nyilvánvalóan téves, önkényes. Az 5-ös sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített első tárgyalási határnapon a teljes felperesi képviselői előadás a jegyzőkönyv 1. és 2. oldalain előadta a keresetpontosítást, ezt tényszerűen maga az alperes is elismeri felülvizsgálati ellenkérelmében (annak 2.o. 2. bekezdésében). Ráadásul a becslés jogellenes alkalmazására hivatkozás már a keresetlevél része volt, az abban írt jogszabályi hivatkozások kiterjedtek az első tárgyaláson előadottakra is, az elkésettnek minősített 2016. december 30-án kelt felperesi beadványban olyan új jogszabályi hivatkozás nincs, mely a jogellenes alperesi eljárás kérdését érinti, csak a saját adózói magatartás jogszerűségére nézve (Sztv. 69. §-ra utalás – 2.o. alulról a 2. bekezdés), mely irreleváns az elkéssettség kérdésében. Az adóhatóság hatáskörét, így kijelölését pedig hivatalból is vizsgálni kell a bíróságnak már csak saját hatásköre, illetékessége vizsgálata tekintetében is, így nem releváns, hogy az előbbi beadványban utalt „csak” erre a felperes. Mindezt a bizonyítás elrendelésével a bíróság is így gondolta egészen az ítélethozatalig, az esetleg mégis hiányzóknak, hiányosnak tartott jogszabályi hivatkozásokra felhívást nem eszközölt. Különösen annak fényében önkényes ez a bírósági és kúriai eljárásjogi mérlegelés, hogy az alperes a felhívásoknak egyes érdemi iratok csatolására mintegy másfél évig nem felelt meg, akkor is csak részleges iratcsatolást

alkalmazott, több tárgyalási határnapot mulasztott, ennek eljárásjogi konzekvenciáit mégse vontta le a bíró (addigi peradatok szerinti, tehát nem önkényes döntés meghozatala értelemszerűen a felperes javára az általa előterjesztetteket elfogadva). (Nem csatolta végül az alperes ██████████ Kft. vizsgálata kapcsán készült ellenőrzési jegyzőkönyvre tett adózói észrevételt, valamint a ██████████ Kft. vizsgálata kapcsán indult ellenőrzések közül azokat a megállapítást tartalmazó jegyzőkönyveket, amelyeknél az ellenőrzés megvalósult). A „kereseti kérelemhez kötöttségről és a keresetváltoztatásról a közigazgatási perben” szóló Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 2/2011. (V. 9.) KK véleménye szerint a kereseti kérelemhez kötöttség elve közigazgatási perben is érvényesül. A bíróság csak a keresetlevélben megjelölt jogszabálysértést vizsgálhatja, kivéve, ha semmisségi okot észlel. A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni. A felperes által megjelölt jogszabálysértés szabja meg a bíróság számára azokat a korlátokat, amelyek között a bíróság a közigazgatási határozatot felülvizsgálhatja. Ha a bíróság a keresetlevélben megjelölt jogszabálysértést nem állapítja meg, más - a megjelölttől érdemben eltérő - jogszabálysértésre a közigazgatási határozat hatályon kívül helyezését vagy megváltoztatását nem alapíthatja. A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata nem teljes körű, annak irányát a felperes által hivatkozott jogszabálysértés jelöli ki. Hiába találna a bíróság más okból jogszabálysértőnek az alperesi határozatot, arra nem alapíthatja a döntését. (Ez természetesen nem vonatkozik a hivatalból észlelendő jogszabálysértésekre.) A közigazgatási perben a kereseti kérelem nem általában vonatkozik a közigazgatási határozat felülvizsgálatára, hanem a felperes meghatározott irányú felülvizsgálatot kér. Nem lehet tehát a kereset korlátait a határozat megváltoztatásának vagy hatályon kívül helyezésének kérelmezésére szűkíteni. Ugyanakkor a **felperes a jogszabálysértés körében konkrét jogszabályi rendelkezés megsértését is megjelölheti, ez azonban nem jelenti azt, hogy ehhez a megjelöléshez kötve van a bíróság.** Különösen akkor nincs kötve a bíróság a fél nyilatkozatához, ha az tévedésen alapul, illetőleg nem fedi a fél valóságos akaratát. **Nem akadály a felülvizsgálatnak az, ha a fél a keresetlevélben nem jelöli meg azt a konkrét jogszabályhelyet, amelyre a keresetet alapítja, de keresetéből a kifogásolt jogszabálysértés egyértelműen megállapítható. A közigazgatási perekben is érvényesül az az elv, amely szerint a kérelmeket, nyilatkozatokat tartalmuk szerint kell elbírálni. Ha a felperes jogszabálysértésre hivatkozva a közigazgatási határozat felülvizsgálatát kéri, ezzel értelemszerűen a közigazgatási határozat indokolási részét is támadja.** Nem kizárt az sem, hogy a felperes keresetlevelében kizárólag a határozat indokolási részének felülvizsgálatát kérje. **A keresetváltoztatás vonatkozásában a Pp. 335/A. § (1) bekezdése szerint a keresetet az első tárgyaláson lehet megváltoztatni. A felperes tehát a meghatározott irányú kereseti kérelmén belül más jogszabálysértésre is hivatkozhat.** Az alperesi határozatnak a keresetben nem támadott - elkülöníthető - részére már nem lehet a keresetet kiterjeszteni, ha a Pp. 330. §-ának (2) bekezdésében és a Ket. 109. §-ának (1) bekezdésében meghatározott 30 napos perindítási határidő már eltelt. Teljesen egyértelmű a bírósági értelmezés önkényessége, hiszen az első tárgyalási határnapon a keresetváltoztatás joga megillette a felperest, ez meg is történt, ráadásul az előbbi KK-véleményből vastagítva kiemelt további korlátokon belül maradt ez a keresetváltoztatás. A bírói, kúriai értékelés tehát mind a megváltoztatás időpontja, mind a jogszabályi korlátai akár időponttól független betartása vonatkozásában nyilvánvalóan téves. Az rPp. 335/A. § (1) bekezdése („A felperes a keresetét legkésőbb az első tárgyaláson [141. § (1) bek.] változtathatja meg. A keresetet azonban a közigazgatási határozatnak a keresetlevéllel nem támadott önálló - a határozat egyéb rendelkezéseitől egyértelműen elkülöníthető - rendelkezésére csak perindításra nyitva álló határidőn belül lehet kiterjeszteni”) második mondata sem sérült, hiszen a támadott határozat rendelkező része minden eleme, szankciója megtámadásra került a bírósági felülvizsgálatra irányuló keresetlevélben. Ezen elemek egymástól nem különülnek el, mint ahogyan a támadott jogerős közigazgatási határozat rendelkező része sem bontható fel több részre. Ugyanez áll

az elsőfokú adóhatósági határozatra is, hiszen a fizetési kötelezettség megállapításán kívül semmilyen egyéb elkülönülő, ill. elkülöníthető része, megállapítása nincs.

Ez a tisztességes eljáráshoz való jog részelemét az önkényes mérlegelés tilalmát sérti az elkésettségre levont következtetés mint eljárásjogi alapú érdemi ítéleti kereset-elutasítás, egyben a bírósághoz fordulás jogát, hiszen az utóbbi magában foglalja az érdemi elbíráláshoz és bírói indokoláshoz való jogot, melyek e körben elmaradtak egy önkényes téves eljárásjogi értelmezés végett. A bírói szabad mérlegelés, a bírói függetlenség nem érheti el azt a szintet, hogy a fekete egyenlő fehér és fordítva. Összességében az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) és (7) bekezdése (tisztességes eljáráshoz való jog, érdemi jogorvoslathoz való jog) sérült.

Az önkényes mérlegelés tilalmán és az érdemi indokoláshoz való jog mint a bírósághoz fordulás joga részelemén túlmenően a hátrányos megkülönböztetés tilalma is sérült, mert az ítéletekben írt indokolásokban semmilyen súlyt nem kapott az a felhozott körülmény, hogy a más illetékességi területen elvégzett adóellenőrzés teljes egészében más eredménnyel zárult, azzal, hogy az adóalanynak, mint a [REDACTED] Kft. szerződéses partnere más gyakorlatot követett volna és ennek következtében másként kellene megítélni az adott jogviszonyt. Maga az ellenőrzés egy nagyon láncolatához kapcsolódott és több mint húsz vizsgált cégnél a a fizetendő adó tekintetében elfogadták a bevallási adatokat. ebben az esetben azonban el kellett volna fogadniuk a felperesi számlákat is, ezen helyes bírói meg nem történt mérlegelés pedig a keresetnek helyt adáshoz vezetett volna, hiszen a beszerzési számlák és adózás elfogadása azonos áruknál az értékesítés elfogadásához kellett volna, hogy vezessen.

A tisztességes eljáráshoz való jog részelemét az önkényes mérlegelés tilalmát sérti e levont következtetések mint érdemi ítéleti kereset-elutasítási okok, egyben a bírósághoz fordulás jogát, hiszen az utóbbi magában foglalja az érdemi elbíráláshoz és bírói indokoláshoz való jogot, melyek e körben elmaradtak egy önkényes téves eljárásjogi értelmezés végett. A bírói szabad mérlegelés, a bírói függetlenség nem érheti el azt a szintet, hogy a fekete egyenlő fehér és fordítva. Összességében az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) és (7) bekezdése (tisztességes eljáráshoz való jog, érdemi jogorvoslathoz való jog) sérült. Az azonos jogviszonyból nyert azonos adatok eltérő megítélése a beszerzés és az értékesítés körében, két adózó tekintetében, ami a vevőket is illeti, a diszkrimináció tilalmába is ütközik (Alaptörvény XV. cikke (1) bekezdése).

A nyilvántartások, készletek tekintetében a felperes jogkövető magatartása nem vitatható, hiszen az Sztv. 69. § rendelkezéseinek értelmében megfelelően járt el, különös tekintettel a (4) és (6) bek.-re. és a 2011. évre vonatkozó adóellenőrzés ezen nyilvántartási rendszert nem kifogásolta, pedig a jelen perben vizsgált adóhatósági támadott határozat szerinti vizsgálat ugyanezen működési szisztémát látta és ellenőrizte. A 2010. évi ellenőrzés nem szólt másról, minthogy a [REDACTED] Kft. szerződéses partnerét vizsgálva adókülönbözötet kerüljön megállapításra. A két adóév nyilvántartási rendszere, a jogszabályi háttér semmiben sem különbözött egymástól, ráadásul a 2011. évi nyitás teljes egészében a 2010. évi zárás tételeinek felel meg. Magyarázhatatlanul ellentmondásos, önkényes az is, hogy az adóhatóság más esetben elfogadta a raktári bizonylatokat, mint a számlával egy tekintet alá eső számviteli bizonylatokat. Ez úgy értendő, hogy más adóalanynál más megyei igazgatóság által, de a [REDACTED] Kft. adórevíziójához kapcsolódóan lefolytatott azonos tárgyú adóellenőrzés megállapítás nélkül zárult, azaz más szerződéses partner által folytatott ugyanezen gazdasági kapcsolatra épülő tevékenységben semmilyen kivétlnivalót nem talált a társigazgatóság. A rendelkezésre álló iratokból egyértelműen kitűnik, hogy az ellenőrzés alá vont iratanyag mind mennyiségben, mind minőségben azonos mértékkel

mérhető felpereséhez. **A tisztességes eljáráshoz való jog részelemét az önkényes mérlegelés tilalmát sérti e levont következtetés mint érdemi ítéleti kereset-elutasítás, egyben a bírósághoz fordulás jogát, hiszen az utóbbi magában foglalja az érdemi elbíráláshoz és bírói indokoláshoz való jogot,** melyek e körben elmaradtak egy önkényes téves eljárásjogi értelmezés végett. A bírói szabad mérlegelés, a bírói függetlenség nem érheti el azt a szintet, hogy a fekete egyenlő fehér és fordítva. Összességében az **Alaptörvény XXVIII. cikke (1) és (7) bekezdése (tisztességes eljáráshoz való jog, érdemi jogorvoslathoz való jog) sérült.**

A készlet elnevezése és a számlatétel megnevezése nem feltétlenül esik egybe (pl.: fantázianév márkájú székek a készletben és „5 db szék” a számlán), de ez a hétköznapi tapasztalat által is belátható következtetés sem kapott jelentőséget az eljáró bíróságok (s korábban az adóhatóság) támadott határozataiban. Ez pedig megmutatkozik abban az elsőfokú ítéleti megállapításban is, hogy „az elsőfokú bíróság, mint szükségtelent mellőzte a felperes részéről előterjesztett tanúkihallgatásra, illetve a Kft. ellenőrzése során tett nyilatkozatok és a Kft. tevékenységével érintett más kereskedők ellenőrzési iratanyagának beszerzésére vonatkozó felperesi indítványt, ugyanis a számviteli bizonylatok, tanúvallomásokkal és más adózók ellenőrzése során keletkezett nyilatkozatokkal nem pótolhatók.” **A tisztességes eljáráshoz való jog részelemét az önkényes mérlegelés tilalmát sérti e levont következtetés mint érdemi ítéleti kereset-elutasítás, egyben a bírósághoz fordulás jogát, hiszen az utóbbi magában foglalja az érdemi elbíráláshoz és bírói indokoláshoz való jogot,** melyek e körben elmaradtak egy önkényes téves eljárásjogi értelmezés végett. A bírói szabad mérlegelés, a bírói függetlenség nem érheti el azt a szintet, hogy a fekete egyenlő fehér és fordítva. Összességében az **Alaptörvény XXVIII. cikke (1) és (7) bekezdése (tisztességes eljáráshoz való jog, érdemi jogorvoslathoz való jog) sérült.**

A NAV BIG által lefolytatott büntetőeljárás és az adóigazgatási eljárás értelmezése kapcsán maga az alperes elemzi a költségvetési csalás törvényi tényállását. Ezen elkövetési magatartás az adójogszabályok megsértését érti az elkövetési magatartások alatt, tehát az a bírósági és kúriai egyébként meg nem indokolt megállapítás, hogy a büntető törvények értelmében való mentesülés ne állna szoros kapcsolatban az adójogi szabályok szerinti jogkövető magatartással nyilvánvalóan téves, önkényes bírósági értékelés, hiszen maga az alperes tette a büntető feljelentést arra hivatkozással, hogy adójogi szabályozást sértett a [REDACTED] Kft. (is). **A tisztességes eljáráshoz való jog részelemét az önkényes mérlegelés tilalmát sérti e levont következtetés mint érdemi ítéleti kereset-elutasítás, egyben a bírósághoz fordulás jogát, hiszen az utóbbi magában foglalja az érdemi elbíráláshoz és bírói indokoláshoz való jogot,** melyek e körben elmaradtak egy önkényes téves eljárásjogi értelmezés végett. A bírói szabad mérlegelés, a bírói függetlenség nem érheti el azt a szintet, hogy a fekete egyenlő fehér és fordítva. Összességében az **Alaptörvény XXVIII. cikke (1) és (7) bekezdése (tisztességes eljáráshoz való jog, érdemi jogorvoslathoz való jog) sérült.**

A becsléssel érintett és a kifogásolt árufedezetű számlák csatolása bírói felhívásra vagy e felhívás nem-telejesítésének a Pp. 206. §-a szerinti alperes terhére értékelés hiánya a felperesi sikeres bizonyítás megállapítását már a rendelkezésre álló peradatok folytán lehetővé tette volna a támadott adóügyi határozat jogszerűsége tekintetében, így értelemszerűen a keresetnek helyt adáshoz vezetett volna. Azért is érthetetlen így önkényes a bírósági döntés, mert a nem-csatolás annak ellenére következett be, hogy a csatolt ill. hivatkozott számlák, adatok sehonnan máshonnan mint az adott számlacsomagból nem lettek volna kinyerhetők. Önkényes tehát az a bírósági és kúriai eljárásjogi mérlegelés,

hogy az alperes a bizonyítási elsőfokú felhívásoknak egyes érdemi iratok csatolására nézve mintegy másfél évig nem felelt meg, akkor is csak részleges iratcsatolást alkalmazott, több tárgyalási határnapot mulasztott, ennek eljárásjogi konzekvenciáit mégse vonta le a bíró az rPp. 206. §-a alapján, márpedig ez nem más mint az addig rendelkezésre álló peradatok szerinti, tehát nem önkényes döntés meghozatala értelemszerűen a felperes javára az általa előterjesztetteket elfogadva az alperesi nem-csatolás miatt. Nem csatolta végül az alperes ██████████ Kft. vizsgálata kapcsán készült ellenőrzési jegyzőkönyvre tett adózói észrevételt, valamint a ██████████ Kft. vizsgálata kapcsán indult ellenőrzések közül azokat a megállapítást tartalmazó jegyzőkönyveket, amelyeknél az ellenőrzés megvalósult, de a végül benyújtott vonatkozó iratokat is csak késve. A bíróság nincs kötve az általa elrendelt bizonyításhoz, de ha felhívást eszközölt, akkor a későbbi eltérő nézete legalább magyarázatra szorult volna, már csak azért is, mert az rPp. 336/A. § (2) bekezdését nem tartotta be ezzel („Ha a közigazgatási eljárás hivatalból indult, vagy a közigazgatási szerv a tényállás-megállapítási kötelezettségének nem tett eleget, a közigazgatási szerv köteles a határozata (a szakhatóság az állásfoglalása) alapjául szolgáló tényállás valóságának bizonyítására, ha azt a felperes vitatja”). A bírói önkényes eljárásvezetés, bizonyítás, nem-bizonyítás, bizonyítékértékelés önkényességét súlyosbította, hogy az adórevízió sem tartotta be azt a kötelező elvet, mely szerint az adózó javára szóló körülményeket is fel kell tární. A fegyveregyenlőség betartása értelemszerűen a felperesi bizonyítást, így a kedvező ítéletek elérését segítette volna, ha ugyanis az elkésettnek nem tekintendő keresetváltoztatást nem rögzítették volna a bíróságok kifogásolt ítéleteikben, akkor az egyéb bizonyítékok okszerű mérlegelésével az ekként már megengedésre ítélt bizonyítás alapján az ítéletek az rPp. 206. § alapján az alperesi érdemi iratcsatolás hiányá folytán felperesnek kedvező ítéletet hoztak volna. Mindez **a tisztességes eljáráshoz való jog részelemét az önkényes mérlegelés tilalmát sérti, egyben a bírósághoz fordulás jogát, hiszen az utóbbi magában foglalja az érdemi elbíráláshoz és bírói indokoláshoz való jogot, melyek e körben elmaradtak, ami a különbségtétel hiányát érinti.** A bírói szabad mérlegelés, a bírói függetlenség nem érheti el azt a szintet, hogy a fekete egyenlő fehér és fordítva. Összességében az **Alaptörvény XXVIII. cikke (1) és (7) bekezdése (tisztességes eljáráshoz való jog, érdemi jogorvoslathoz való jog) sérült. Az eljárás ésszerű időn belüli befejezéshez való joga is sérült a felperesnek (tisztességes tárgyaláshoz való jog részeleme), mert** a tipikusan fél, háromnegyed évig tartó pertípusú per másfél évig elhúzódott, miközben az alperesi felhívás-nemteljesítés folytán korábban ítéletet kellett volna hoznia a bíróságnak az adózó indítványozó felperes javára.

A kijelölést igazoló irat csatolása bírói felhívásra vagy e felhívás nem-teljesítésének a Pp. 206. §-a szerinti alperes terhére értékelés hiánya az eljárás PM Adóhivatal (NAV jogelőd szerve) törvényességi felügyeleti hatáskörét is megkérdőjelezte volna a támadott adóügyi határozat meghozatalára, így értelemszerűen a keresetnek helyt adáshoz vezetett volna. Ez hivatalból vizsgálendő körülmény már csak a saját bírósági hatáskör, illetékesség hivatalbóli vizsgálatára vonatkozó kötelezettség miatt. **Ez a tisztességes eljáráshoz való jog részelemét az önkényes mérlegelés tilalmát sérti, egyben a bírósághoz fordulás jogát, hiszen az utóbbi magában foglalja az érdemi elbíráláshoz és bírói indokoláshoz való jogot, melyek e körben elmaradtak.** A bírói szabad mérlegelés, a bírói függetlenség nem érheti el azt a szintet, hogy a fekete egyenlő fehér és fordítva. Összességében az **Alaptörvény XXVIII. cikke (1) és (7) bekezdése (tisztességes eljáráshoz való jog, érdemi jogorvoslathoz való jog) sérült.**

Az alábbi kúriai (egvébként az eddigiekben részben már érintett tárgyakban tett) megállapítások azért önkényesek, mert semmiféle indokolást nem tartalmaznak és ezen idézetet követően sem vesződött ezzel ítéletében a legfelsőbb bírói fórum: „Önmagában az a körülmény, hogy a nyomozó hatóság a nyomozást megszüntető határozat szerint

„különös tekintettel a beszerzett tanúvallomásokra” kétséget kizáróan nem látta bizonyítottnak az ■■■ Kft. számla nélküli értékesítéseit, a felperes álláspontjával szemben az értékesítés hiányát nem igazolja. Az ■■■ Kft. által a felperes részére a 2010. évben történt perbeli megállapítás szerinti értékesítés megdöntésére közvetlen összefüggés hiányában nem alkalmas az sem, hogy az ■■■ Kft. felszámolási eljárásában az adóhatóság hitelezői igényt nem jelentett be, az ■■■ Kft. más vevője kapcsán indult ellenőrzés során az adóhatóság megállapítást nem tett és a 2011. év vonatkozásában az adóhatóság felperesnél nem tett megállapítást”. **Ez a tisztességes eljáráshoz való jog részelemét az önkényes mérlegelés tilalmát sérti, egyben a bírósághoz fordulás jogát, hiszen az utóbbi magában foglalja az érdemi elbíráláshoz és bírói indokoláshoz való jogot, melyek e körben is elmaradtak. Az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) és (7) bekezdése (tisztességes eljáráshoz való jog, érdemi jogorvoslathoz való jog) sérült.**

Mindegyik bírósági ítélet és az eddig a jelen pontnál („Alaptörvény-ellenesség tételesen”) felsoroltak mindegyike értelemszerűen **sértette az Alaptörvény XIII. cikkének (1) bekezdésébe (tulajdonhoz való jog), hiszen** a peresztesség befolyásolta az adózói kötelezettségből és nagyságából fakadó fizetési kötelezettséget, ideértve a perköltség-teljesítési kötelezettséget, ezek végrehajthatóságát, a vagyoni hátrány pedig sérti a tulajdonhoz való jogot.

JOGI ÉRVELÉS HOSSZABBAN ÉS ÁLTALÁNOSABBAN:

A támadott határozatok az alábbiak szerint nem csak jogszabálysértőek, de alkotmányellenesek, az önkényes mérlegelés tilalmába és fegyveregyenlőség elvébe ütköznek:

Az Alaptörvény-ellenességet megalapozza, hogy fegyveregyenlőség követelménye az előbbieket körében súlyosan sérült a következő indokok miatt önmagában és együttesen értékelve is.

A fegyveregyenlőségnek az eljárások minden szakaszában érvényesülnie kell a Neumeister kontra Ausztria (1986) és a Bönisch kontra Ausztria (1985) ítélet szerint (a konkrét esetben büntetőügyben), s a kontradiktórius eljárás elvének is (a Feldbrugge kontra Hollandia (1986) határozat alapján a büntetőeljárásokban is).

Az ésszerű időn belüli befejezéshez való jog és a bizonyításhoz, a fegyveregyenlőséghez fűződő jogok érvényre jutása versengő érdekek is lehetnek, a méltányos egyensúly megtalálása nem könnyű a jogalkotó és a bírák számára sem.

A 6. és 13. cikk szerinti hatékony jogorvoslathoz való jog kapcsolata nagyon szoros, az eljárás (formális) tisztességessége nem zárja ki annak nem hatékony mivoltát. A hatékonyság az eredményes elbírálás valós esélyét feltételezi, konkrét pernyertességet nem. A hatékonyság nem egy jogorvoslati eljárásra, hanem a rendes és rendkívüli jogorvoslatok összességére vonatkozik, összességében kell, hogy hatékony legyen (*Leander kontra Svédország* (1987)). A jogorvoslat kifejezés a strasbourgi terminológiában azonban már az elsőfokú bírósági eljárásra is vonatkozik, s a perújítást, a felülvizsgálatot, de még a végrehajtási eljárást, a végrehajtás megszüntetése és korlátozása pert is magában foglalja (*Hornsby kontra Görögország* (1997)). A *Romańczyk kontra Franciaország* (2010) ítélet egy elmaradt gyermekváltási kötelezettség behajtását engedélyező ítélet végrehajtásával volt kapcsolatos. Az „in globo” értékelés azt jelenti, hogy a nemzeti jogrendszerben lefolytatott eljárás egészét kell figyelembe venni (*Levages Prestations Services kontra Franciaország* (1996)). Következésképpen akár a fellebbviteli vagy legfelsőbb bíróságok bizonyos körülmények között orvosolhatják az Egvezmény rendelkezéseinek kezdeti sérelmét (*De Haan kontra Hollandia* (1997), és *Helle kontra Finnország* (1997), *Schuler-*

Zraggen kontra Svájc (1993), *Albert és Le Compte kontra Belgium* (1983), *Feldbrugge kontra Hollandia* (1986)), főszabály szerint azonban nem, így az alsóbb fokú bíróságok bírái sem lehetnek nyugodtak.

Melvezek azok az eljárási korlátok, amelyek kizárják vagy korlátozzák a bírósághoz való fordulás lehetőségét, annak elvi biztosítása esetén is? **A nemzeti bíróságok különösen szigorú eljárási jogértelmezése (eltúzott formalizmus) megfoszthatja a kérelmezőket a bírósághoz való hozzáférés jogától** (*Perez de Rada Cavanilles kontra Spanyolország* (1998), *Miragall Escolano kontra Spanyolország* (2000), *Société anonyme Sotiris és Nikos Koutras ATTEE kontra Görögország* (2014), *Beles és mások kontra Cseh Köztársaság* (2002), *RTBF kontra Belgium* (2011), *The Holy Monasteries kontra Görögország* (1994), *Philis kontra Görögország* (1991), *Lupas és mások kontra Románia (no.1)* (2006)) akár tehát a tárgyalás kitűzése előtti szakban. A bírósági eljárás megindításában a fél cselekvőképesség nélküli kiskorúságával összefüggő, sehogyan vagy csak ésszerűtlen nehézséggel áthidalható tilalom is megszegi a 6. cikket (*Stanev kontra Bulgária* (2012)). Nem tisztességes az eljárás, ha „a kérelmezőkkel az általuk jóhiszeműen és megfelelő gondossággal folytatott eljárás olyan kései szakaszában közölték, hogy keresetük elkésett, hogy az egyszer és mindenkorra megfosztotta őket a jogérvényesítés lehetőségétől” (*Yagtzilar és mások kontra Görögország* (2001)). Összességében a bírósághoz való jogba nemcsak az eljárás megindításának joga tartozik bele, hanem a jogvita bíróság általi eldöntéséhez való jog is (Kutic kontra Horvátország (2002), *Beneficio Cappella Paolini kontra San Marino* (2004)), ezt pedig sértheti az eljárás szüneteltetése is (*Acimovic kontra Horvátország* (2003)). A bírósághoz való jog sérülhet akkor is, ha a bíróság a kötelező határidőn belül nem dönt a „korlátozott időtartamra szóló döntések elleni fellebbezésekről” (*Musumeci kontra Olaszország* (2004)), vagy ha egyáltalán nem születik döntés (*Ganci kontra Olaszország* (2003)). Mindkét előbbi jogeset alkalmazható ezért a hazai ideiglenes intézkedésekre, de a végrehajtás(i eljárás) vagy akár a társasházi közgyűlési határozatok végrehajtásának felfüggesztésére (ezek megtagadására) is.

„A bírósághoz való fordulás alapvető joga nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai, »elszenvedői« a bírósági eljárásnak. Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogait és kötelezéseiket elbírálja (s nem csak az ezeket tartalmazó beadványról mondjon véleményt), és arra is, hogy lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére.” Ezt a logikát követve az Alkotmánybíróság megsemmisítette a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvénynek (Pp.) azt a rendelkezését, amely szerint a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítja, ha megállapítható, hogy „a felperes követelése nyilvánvalóan alaptalan vagy lehetetlen szolgáltatásra (megállapítására) irányul” [59/1993. (XI. 29.) AB hat.].

Az önkényes mérlegelés a felpereseknek az EJEE 6. cikkét és az Alaptörvény bekezdésében biztosított jogait is sérti. Ezzel kapcsolatban merül fel az, hogy ha a bíróság megsérti a Pp. 206. §-ban foglalt mérlegelési és jogértelmezési szabályokat (önkényesen mérlegel vagy értelmez jogot), akkor megsérti-e a peres félnek a tisztességes tárgyaláshoz való alkotmányos jogát. Ha a bíróság önkényesen mérlegel, vagy értelmez jogot, ugyanúgy nem biztosítja az ügyfél számára a bírósághoz való fordulás alkotmányos jogát, mivel jogellenesen nem vesz figyelembe való tényeket, vagy jogellenesen értelmez jogszabályokat. Az önkényes mérlegelés és jogértelmezés esetén a bíróság kizárja annak lehetőségét, hogy az ügyfél az alanyi jogainak érvényesítése érdekében hatékonyan fordulhasson a bírósághoz illetve, hogy a bíróság a véglegesség igényével hozhasson

érdemi döntést.

A bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrésztől erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét (*Taxquet kontra Belgium*, 926/05.; 2010. november 16.; § 90.; legutóbb megerősítve: *Shala kontra Norvégia*, 15620/09.; 2012. július 10.; § 29.). Jelen perben a bizonyítás elfogadása, mely az alperes csatolásra felhívásában is teetet öltött, a keresetpontosítás (5-ös sorszámú t. jkv.) befogadását jelentette ésszerű kétség nélkül, a transzparens bírósági eljárás elve szerint.

A Bíróság következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be (*Suominen kontra Finnország*, 37801/97.; 2003. július 1.; § 34.; legutóbb megerősítve: *Vojtechová kontra Szlovákia*, 59102/08.; 2012. szeptember 25.; § 35.). Az indokolt bírói döntéshez fűződő jog megsértését kizárólag az alapul fekvő egyedi ügy összes körülményeinek vizsgálatát követően lehet megítélni (*Tatishvili kontra Oroszország*, 1509/02.; 2007. február 22.; § 58.; *Gradinar kontra Moldova*, 7170/02.; 2008. április 8.; § 107.; legutóbb megerősítve: *Sholokhov kontra Örményország és Moldova*, 40358/05.; 2012. július 31.; § 67.).

Az Alkotmánybíróság IV. 333/2016 számon hozott határozata, valamint Darák Péter a Kúria elnöke „A bírói hatalom kártérítési felelőssége” című tanulmányában is egyértelműen jogellenesnek tartja a bírói önkényt, miszerint:

Alkotmánybíróság IV. 333/2016 számon hozott határozata III. rész 23. pontja is megerősít: „A bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel.”

Darak Péter a Kúria elnöke „A bírói hatalom kártérítési felelőssége” című tanulmányából szó szerint idézve: „A bírósági jogkörben eljáró személyek károkozó magatartása – amennyiben következmények nélkül marad – az államhatalom oldaláról nézve súlyos működési zavart eredményez; rést üt a jogállamiság, a jog uralma alá vetett állam eszméjének pajzsán, teret engedve ezzel az önkénynek.”

Az elsőfokú bíróság és a Kúria tehát a Pp. 260.§ (2) bekezdését sértő módon **és önkényesen, azaz alkotmányellenesen** utasította el a keresetünket. A fentiek miatt ez az álláspont közvetve szembemegy az Emberi Jogok Európai Egyezménye (Római Egyezmény) 6. cikkével, de az EU Alapjogi Charta tisztességes eljárást érintő rendelkezéseivel is.

A Római Egyezmény, az 1993. évi XXXI. törvény, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 13. cikke a hatékony jogorvoslathoz való jog kapcsán kimondja: bárkinek, akinek a jelen Egyezményben meghatározott jogait és szabadságait megsértették, joga van ahhoz, hogy a hazai hatóság előtt a jogsérelem hatékony orvoslását kérje az esetben is, ha e jogokat hivatalos minőségben eljáró személyek sértették meg. Itt említendő (a Kúria érintett kifogásolt döntése, következtetése kapcsán), hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának

a Delcour-ügyben hozott határozata szerint az egyezmény nem kötelezi a tagállamokat fellebbviteli bíróságok felállítására. Ha azonban ilyen bíróságok működnek, a 6. cikknek, tehát a tisztességes eljárás általános követelményeinek érvényesülniük kell.

Mindezzel is összhangban a tisztességes tárgyaláshoz való jog nem pusztán az ésszerű időn belüli tárgyaláshoz, hanem a tisztességes és méltányos bírói eljáráshoz, bírói vizsgálathoz való kitüntetett jogot jelenti a *Delcourt kontra Belgium* (1970) és a *Golder kontra Egyesült Királyság* (1975) ügyekben hozott ítéletek szerint is, ennek természetesen része a tisztességes tárgyalás, annak lehetősége is. Régi strasbourgi vita, hogy van-e olyan objektív eljárási időtartam, melvél mindenképpen sérül a 6. cikk, vagy nincs, és mindig csak a bírósági eljárás, bírói mulasztás felróhatóságát kell vizsgálni.

Az Alkotmánybíróság követi az Emberi Jogok Európai Bírósága esetjogi érvelését, elveit.

Az Alkotmánybíróság tulajdonhoz való joggal kapcsolatos gyakorlatát illetően kiemelendő:

Az AB gyakorlata szerint [64/1993. (XII. 22.) AB határozat] „[a]z alkotmányi tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat. A szükséges és arányos korlátozásnak, illetve a tulajdonjog lényeges tartalmának ugyanis nincs polgári jogi megfelelője. A tulajdonjog részjogosítványai [...] nem azonosíthatók a tulajdonhoz való jog alkotmányi védelmet élvező lényeges tartalmával. [...] Az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkori (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más.” (ABH 1993, 373, 379–380.)

5/2016. (III. 1.) AB határozat így összegez: „A tulajdonhoz való jog tartalmának legalaposabb kifejtését a 64/1993. (XII. 22.) AB határozat tartalmazza, melynek 2012 utáni alkalmazhatóságát az Alkotmánybíróság számos határozata megerősítette. {18/2015. (VI. 15.) AB határozat, Indokolás [26]; 25/2015. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [59]} Eszerint a tulajdonhoz való jog fogalma „nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével; azaz sem a birtoklás, használat, rendelkezés részjogosítványával, sem pedig negatív és abszolút jogként való meghatározásával. Az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkori (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és 8 Erről a határozatról bővebben l. alább. funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más.” [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 369, 179.] A polgári jogi tulajdonfogalomtól való elhatárolás azonban nem eredményezi a tulajdonjog részjogosítványai alkotmányos védelmének teljeskörű hiányát. A tulajdonhoz való jog – azon belül a tulajdonjog részjogosítványainak – korlátozása akkor alkotmányellenes (alaptörvény-ellenes), ha az elkerülhetetlen, tehát kényszerítő ok nélkül történik, továbbá, ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan. Az állam egyfelől – az alkotmányos kivételek lehetőségétől eltekintve – köteles tartózkodni a magán- vagy jogi személyek tulajdonosi szférájába való behatolástól, másfelől köteles megteremteni azt a jogi környezetet, azt az intézményi garanciát, amely a tulajdonhoz való jogot diszkrimináció nélkül működőképessé teszi. {3009/2012. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [50]} Mindemellett az Alkotmánybíróság megállapította, hogy alapjogi védelem illeti meg azt is, akinek a tulajdonszerzéshez kétségtelen jogcíme van. A jogcím akkor kétségtelen, ha az

egyértelmű” {3387/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [16]; 3177/2014. (VI. 18.) AB végzés, Indokolás [24]} [31]” A tulajdonhoz való jogra irányuló gyakorlat összegzése – más összefüggésben – a 3074/2016. (IV. 18.) AB határozatban jelenik meg, amely határozatra később még visszatérek: „Emlékeztet az Alkotmánybíróság arra, hogy a 26/2013. (X. 4.) AB határozat úgy értelmezte a tulajdon védelméhez való jogot, hogy az Alaptörvény tulajdoni klauzulája – az Alkotmánybíróság eddigi következetes gyakorlata és főszabály szerint [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 373.; 10/2001. (IV. 12.) AB határozat, ABH 2001, 123., illetve 819/B/2006. AB határozat, ABH 2007, 2038, 2041.] – csak a már megszerzett tulajdont (Indokolás [193]), illetve kivételes esetekben a tulajdoni várományokat védi {3209/2015. (XI.10.) AB határozat, Indokolás [65]}. [37] Az államnak tehát nincs kötelezettsége arra, hogy a magánszemélyt a tulajdonszerzéshez vagy a tulajdon élvezetéhez segítse [35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 201.; 936/D/1997. AB határozat, ABH 1999, 615, 619.].[38]

EGYÉB:

Perújítást nem kezdeményeztek az ügyben.

Budapest, 2019. 07.26.

Tisztelettel:

képv. s
ügyvéd